

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 12.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.12.165>

УДК 657.47:338.45:630*79

*Д. В. Захарчук,
здобувач освіти третього рівня,
Державний університету “Житомирська політехніка”
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6966-3679>*

*А. О. Кириця,
здобувач освіти першого рівня,
Державний університету “Житомирська політехніка”
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5079-0292>*

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*D.V. Zakharchuk,
Third-level student, State University “Zhytomyr Polytechnic”
A. Kyrytsia,
First-level student, State University “Zhytomyr Polytechnic”*

ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF EXPORT ACTIVITIES OF FORESTRY ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

Актуальність дослідження зумовлена стратегічним значенням експорту продукції лісництва для національної економіки України, а також необхідністю адаптації обліково-аналітичних процесів до складних умов євроінтеграції та жорстких міжнародних екологічних вимог, зокрема Регламенту ЄС щодо знеліснення (EUDR). У статті проаналізовано динаміку заготівлі та експорту деревини за 2020-2024 роки, яка підтверджує стійкість галузі, незважаючи на волатильність та воєнні ризики, а також структурну трансформацію експорту у бік продукції з вищою доданою вартістю (зокрема, зростання експорту паливної деревини та тріски на 15,4% у 2023 році).

Встановлено, що сучасний облік експортних операцій у лісогосподарській галузі набуває міждисциплінарного характеру, інтегруючи економічні, правові, управлінські та екологічні елементи. Доведено критичну важливість гармонізації національної облікової практики з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» для коректного визнання доходу (за моментом передачі контролю) та посилення аналітичного обліку для належного застосування нульової ставки ПДВ.

Виокремлено ключові напрями удосконалення обліково-аналітичного забезпечення: цифровізація облікових процесів та екологічний комплаєнс (впровадження електронної документації та інтеграція з геолокаційними даними відповідно до вимог EUDR); управління собівартістю та логістикою (розробка методик для точного розподілу зростаючих транспортних витрат, спричинених переорієнтацією на Європейський СОЮЗ); та поглиблена гармонізація з МСФЗ. Реалізація цих напрямів дозволить підвищити прозорість, мінімізувати ризики заборони експорту та зберегти конкурентоспроможність української лісопродукції на європейських ринках.

The relevance of this research is driven by the strategic importance of forestry product exports for Ukraine's national economy and the urgent need to adapt accounting and analytical processes to the complex requirements of

European integration and strict international environmental standards, particularly the EU Deforestation Regulation (EUDR). The study analyzed the dynamics of timber harvesting and export from 2020 to 2024, confirming the sector's resilience despite volatility and war-related risks, alongside a structural shift towards higher value-added products (e.g., a 15.4% increase in the export of fuelwood and chips in 2023).

It is established that modern accounting for export operations in the forestry sector is becoming interdisciplinary, integrating economic, legal, managerial, and environmental elements. The critical importance of harmonizing national accounting practice with IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers is proven for the correct revenue recognition (based on the moment of control transfer) and strengthening analytical accounting to properly apply the zero VAT rate. This divergence from traditional national practices requires a deep analysis of Incoterms (e.g., FOB or CIF) to accurately reflect risks and ownership transfer.

The key strategic directions for improving accounting and analytical support are identified as: digitalization of accounting processes and environmental compliance (implementing electronic documentation and integrating with geolocation data to meet EUDR requirements, which fundamentally changes the control function); cost and logistics management (developing methods for the precise allocation of increasing transportation costs, resulting from the reorientation towards the EU due to wartime logistics constraints) ; and deepened harmonization with IFRS. Implementation of these directions will enhance transparency, minimize the risk of export bans, and maintain the competitiveness of Ukrainian timber products in European markets. The practical value lies in developing a framework for integrating financial data with geolocation-based environmental compliance information, a new dimension for management accounting. Future research should focus on modeling the economic impact of EUDR on export structure and pricing to ensure sustained sector development.

Ключові слова: експортна діяльність, лісогосподарські підприємства, обліково-аналітичне забезпечення, EUDR, FSC Сертифікація, управлінський облік, євроінтеграція, цифровізація обліку.

Keywords: export activities, forestry enterprises, accounting and analytical support, eudr, fsc certification, management accounting, european integration, accounting digitalization.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Експорт продукції лісництва є стратегічною складовою розвитку національної економіки, оскільки лісові ресурси формують значний природно-ресурсний потенціал України. Лісогосподарський сектор відіграє ключову роль у забезпеченні виробництва важливої товарної продукції, генеруючи значну частку валютних надходжень, що є критичним фактором для фінансової стійкості підприємств галузі.

Економічне значення лісового господарства часто недооцінюється, виходячи лише з прямого внеску у валовий внутрішній продукт (ВВП), який, за даними Державної служби статистики України, коливається в межах 1,0-1,2% [4]. Однак, цей показник не враховує непрямий економічний ефект, оскільки продукція лісопереробки є необхідною сировиною для суміжних секторів, таких як будівництво, виробництво меблів і паперова промисловість.

Обсяги заготівлі деревини в Україні у 2023-2024 роках залишалися стабільними (приблизно 14-15 млн м³ на рік), незважаючи на воєнні ризики. Це дозволило підтримувати експортний потенціал. Загальний експорт товарів з України у 2024 році склав 41,6 млрд дол. США, демонструючи зростання на 15,3% порівняно з 2023 роком [4].

Динаміка вартості експорту деревини та виробів з неї демонструє волатильність: падіння у 2022 році (до 1290 млн дол. США) змінилося відновленням у 2023-2024 роках (1430-1510 млн дол. США) (табл. 1).

Таблиця 1. Динаміка заготівлі та експорту деревини в Україні за 2020-2024 рр.

<i>Рік</i>	<i>Заготівля деревини, млн м³</i>	<i>Експорт деревини та виробів з неї, млн дол. США</i>	<i>Зміна вартості експорту до попереднього року, %</i>
2020	14,1	1 450	–
2021	14,6	1 620	+11.7%
2022	13,8	1 290	-20.3%
2023	14,2	1 430	+10.8%
2024	14,7	1 510	+5.6%

Джерело: розраховано на основі [4]

У 2023 році, зокрема, обсяги експорту паливної деревини та тріски зросли на 15,4% порівняно з 2022 роком, досягнувши понад 1,2 млн тонн. Ці показники підтверджують стійкість галузі та її здатність залишатися стабільним джерелом валютних надходжень. Внутрішній ринок також підтримує попит, а електронні торги деревиною (OpenForest) значно підвищили прозорість реалізації, що сприяло формуванню конкурентоспроможних цін.

Дослідження експортної діяльності лісового господарства зумовлене необхідністю оптимізації зовнішньоторговельних процесів і підвищення прозорості обліково-аналітичного забезпечення. Це необхідно для ефективної адаптації підприємств до сучасних викликів міжнародного ринку деревини. Галузь функціонує в умовах високої волатильності зовнішнього середовища, стикаючись із такими викликами, як нестабільність глобального попиту, посилення конкуренції з боку ЄС та Азії, а також значні логістичні ускладнення, спричинені воєнними діями. Крім того, на діяльність підприємств впливають жорсткі вимоги до екологічної відповідальності та необхідність дотримання міжнародних стандартів сертифікації FSC.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Наукове підґрунтя дослідження формується на працях, які висвітлюють стратегічні, економічні та обліково-аналітичні аспекти лісоекспортної діяльності. Значний внесок у розуміння стратегій розвитку та тенденцій лісоекспортної діяльності в Україні зробили Єрохін С. А. та Ушко Я. П. [5], чий напрацювання акцентують на необхідності формування конкурентних переваг на основі глибокої переробки та інноваційності. У свою чергу, Замула І. В. та Шавурська О. В. [7] зосереджуються на критичній потребі гармонізації національної облікової практики з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), зокрема у частині обліку операцій з лісокористування.

Сучасні дисертаційні дослідження у цій сфері також підкреслюють важливість управлінського обліку як самостійного напрямку, що надає інформаційну підтримку системі управління, включаючи розробку інструментів для ефективного використання ресурсів та цінової політики [2]; застосування Digital-аналізу діяльності підприємств [3], що є критично важливим для лісового господарства в контексті електронного обліку деревини (OpenForest) та збору геолокаційних даних для міжнародного комплаєнсу (EUDR); особливого підходу до обліку біологічних активів лісового господарства як частини нагромадженого природного капіталу [6].

Проте подальшого дослідження потребують питання обліково-аналітичного забезпечення експортної діяльності лісогосподарських підприємств в умовах євроінтеграції та міжнародних екологічних стандартів.

Мета статті полягає у розвитку обліково-аналітичного забезпечення експортної діяльності лісогосподарських підприємств в умовах євроінтеграції та міжнародних екологічних стандартів.

Серед поставлених завдань – дослідження економічної сутності лісопродукції, узагальнення наукових підходів до організації експортної діяльності, визначення динаміки розвитку сектору (економічна діагностика),

а також виокремлення проблем та перспектив підвищення ефективності обліково-аналітичних процесів.

Викладення основного матеріалу дослідження. Експорт продукції лісництва є багатогранним явищем, яке виходить за рамки простого фізичного переміщення товарів. Він включає комплекс фінансових, юридичних і логістичних відносин, що супроводжують міжнародну комерційну діяльність. Сучасні наукові підходи підкреслюють, що термін «експорт» має міждисциплінарний характер, поєднуючи економічні, правові та управлінські елементи.

З точки зору економіки, це форма міжнародної торгівлі, що забезпечує участь національного виробника у глобальних ринках. З правової точки зору, експорт розглядається як сукупність операцій, які суворо регламентуються митним, податковим і валютним законодавством. У контексті обліку та управління особливого значення набуває екологічний підхід. Він вимагає пов'язувати експортну діяльність із принципами сталого лісокористування, дотриманням міжнародних стандартів сертифікації FSC та забезпеченням простежуваності походження деревини. Це означає, що обліково-аналітична система повинна обробляти та валідувати не лише фінансові, але й нефінансові, екологічно орієнтовані дані.

Еволюція наукових підходів до експорту пройшла шлях від простого обміну товарами до комплексного управлінського процесу. Розвиток теорії міжнародної торгівлі посилив розуміння експорту як ключового чинника конкурентоспроможності.

Сучасні концепції міжнародного менеджменту та логістики розглядають експорт як складну систему управлінських рішень, що охоплює фінанси, контрактні відносини та ризик-менеджмент. Сучасні тенденції, такі як зростання попиту на високоякісну продукцію, інтеграція цифрових технологій у документування та посилення екологічних вимог, формують нове середовище для зовнішньоекономічної діяльності. Ці фактори

вимагають, щоб обліково-аналітичні засади були достатньо гнучкими для інтеграції економічних, управлінських і природоохоронних підходів.

Систематизація експортної лісопродукції ґрунтується на вимогах Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) та Гармонізованої системи опису та кодування товарів (HS), що є необхідним для стандартизації та митного оформлення. Основними експортними категоріями є круглі лісоматеріали (код 4403), пиломатеріали (4407), деревна тріска та біопаливо (4401) та вироби деревооброблення (4412, 4418).

Структурна трансформація галузі, спричинена обмеженням експорту необробленої деревини, призвела до переорієнтації підприємств на виробництво продукції з більшою доданою вартістю. Ця зміна напряму вимагає впровадження складних систем управлінського обліку для точного калькулювання собівартості. Необхідно не лише точно розподіляти виробничі та накладні витрати переробки, але й включати у собівартість витрати на екологічну сертифікацію (FSC). Точність калькулювання є критично важливою для встановлення конкурентної ціни на міжнародних ринках, що прямо впливає на рентабельність експорту.

Регулювання експорту лісопродукції в Україні є багатовимірною системою, що поєднує законодавчі, податкові та митні норми. Правова база включає Закони України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [14], «Про державне регулювання імпорту та експорту деревини» [12], Митний [9], Податковий [11] та Лісовий кодекси [8]. Ці акти встановлюють правові засади здійснення експортних операцій, регламентують правила обігу деревини та вимоги до її сертифікації.

Особлива увага приділяється митному, податковому та валютному регулюванню. Експорт деревини вимагає обов'язкового митного декларування, сертифікації походження та, у разі потреби, фітосанітарного контролю. Податкове регулювання зобов'язує застосовувати нульову ставку ПДВ, що вимагає бездоганного аналітичного обліку експортних операцій та

документального підтвердження факту постачання товарів нерезиденту. Валютне регулювання (Закон України «Про валюту і валютні операції» [13]) вимагає дотримання встановлених строків розрахунків за контрактами та правильного відображення валютних надходжень в обліку.

Документальне забезпечення експортних операцій є основою для підтвердження достовірності бухгалтерської інформації. Недоліки у цьому процесі можуть спричинити фінансові ризики та порушення податкового законодавства. Комплект документації для експорту деревини є розширеним і включає не лише контракт та інвойс, але й транспортні документи, митну декларацію, сертифікат походження та фітосанітарний сертифікат. Тому важливим є забезпечення належного документування для коректної оцінки товарів, перерахунку валютних операцій та правильного визнання доходів і витрат, особливо враховуючи необхідність підтвердження експортного статусу для застосування нульової ставки ПДВ.

Крім того, українська національна практика бухгалтерського обліку потребує подальшої гармонізації з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), що дозволить підвищити прозорість обліку експортних операцій. МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [10] є ключовим стандартом, який встановлює вимогу визнавати дохід від експорту в момент переходу контролю над товаром до покупця.

Це концептуально відрізняється від традиційного національного підходу, який може зосереджуватися лише на факті відвантаження. Розуміння цієї відмінності вимагає глибокого аналізу умов Інкотермс (наприклад, FOB чи CIF) для коректного визначення моменту переходу ризиків і прав власності. Цей аналіз є необхідним для точного відображення доходів у звітності та адекватного управління ризиками, пов'язаними з міжнародними контрактами.

Міжнародні регуляторні вимоги, спрямовані на запобігання незаконній вирубці, суттєво впливають на облікові процеси. Європейський Союз, як основний торговельний партнер, запровадив Регламент ЄС №995/2010

(EUTR) [15] і, що найбільш критично, новий Регламент ЄС щодо знеліснення (EUDR), який почав діяти у 2023-2024 рр.

EUDR встановлює жорсткіші вимоги до простежуваності лісопродукції, вимагаючи не лише підтвердження легальності, але й гарантії повної відсутності зв'язку з незаконними рубками, використовуючи цифрові системи контролю. Це фундаментально змінює функцію обліку. Облікова система тепер має інтегруватися з електронними системами контролю руху деревини, що забезпечує не лише фінансову, але й екологічну валідацію транзакцій. Це створює новий вимір внутрішнього контролю: фахівці мають забезпечити, щоб дані про походження деревини, включаючи геолокаційну інформацію, були нерозривно пов'язані з обліковими записами (табл. 2).

Таблиця 2. Інтеграція міжнародних регуляторних вимог у систему обліку експорту

<i>Міжнародний стандарт/регламент</i>	<i>Обліково-аналітичний вплив</i>	<i>Об'єкт впливу</i>
МСФЗ 15 [10]	Перегляд політики визнання доходу (контроль, відвантаження), розкриття інформації про ризики	Фінансовий облік, зовнішня звітність
EUDR (2023-2024) [15]	Необхідність інтеграції з цифровими системами контролю, облік витрат на простежуваність (зокрема, геолокаційних даних)	Управлінський облік, внутрішній контроль
FSC Сертифікація [1]	Облік витрат на сертифікацію як частина собівартості, аналіз конкурентоспроможності	Калькулювання, аналіз рентабельності

Джерело: узагальнено авторами

Введення обмежень на експорт необробленої деревини спричинило суттєву структурну трансформацію експорту: частка пиломатеріалів, гранул, брикетів і виробів лісопереробки зросла, що свідчить про орієнтацію на продукцію з більшою доданою вартістю.

Ця трансформація ставить перед управлінським обліком вимогу щодо постійного моніторингу та оцінки доданої вартості. Аналітична функція

підприємств має забезпечити точне відстеження та зіставлення вартості сировини з ціною кінцевого продукту, підтверджуючи економічну доцільність збільшення глибини переробки. Це вимагає вдосконалення методів обліку витрат, що забезпечують прозоре відображення всіх етапів виробництва та відповідність європейським стандартам якості.

Попри здатність до адаптації, лісогосподарський сектор стикається з низкою критичних проблем. Серед них – значні логістичні обмеження, високі витрати на транспортування та необхідність адаптації до складного міжнародного регулювання, такого як EUDR, адже географічна структура експорту деревини з України чітко орієнтована на Європейський Союз. Так, у 2024 році загальний експорт товарів до ЄС склав 24,5 млрд дол. США, що становить понад 59 % від загального обсягу експорту. Серед ключових торговельних партнерів у 2024 році за обсягами експорту товарів, за даними митної статистики, лідирували Польща (4,7 млрд дол. США), Іспанія (2,9 млрд дол. США) та Німеччина (2,8 млрд дол. США). Для паливної деревини та тріски у 2023 році провідними імпортерами були Румунія – 36,9% від загального обсягу (близько 442,98 тис. тонн) та Польща – 19,1% (близько 229,09 тис. тонн) [4]. Ця орієнтація обумовлена географічною близькістю та стабільним попитом.

Воєнний стан суттєво змінив логістичні маршрути. Через обмеження доступу до чорноморських портів, підприємства були змушені переорієнтуватися на залізничний та автомобільний транспорт у напрямку країн ЄС. Це призвело до значного зростання витрат на транспортування, що негативно позначилося на рентабельності експорту. Тому перед управлінським персоналом підприємств постає завдання, яке полягає у розробці аналітичних моделей для точного розподілу цих зростаючих логістичних витрат і порівняльного аналізу ефективності альтернативних маршрутів. Таке моделювання є необхідним для мінімізації цінових втрат і збереження конкурентоспроможності української продукції.

Крім того, підприємства відчують потребу у модернізації технологічних процесів і запровадженні цифрових систем контролю, що, за даними експертних досліджень, є ключовою умовою виходу на міжнародні ринки.

Особливого значення набуває ризик, пов'язаний із документальним забезпеченням. Недоліки в документуванні створюють ризики фінансових та податкових порушень. Це включає не лише некоректне оформлення первинних документів, але й неможливість гарантувати простежуваність походження деревини відповідно до нових міжнародних екологічних вимог.

Таким чином, удосконалення обліково-аналітичного забезпечення має відбуватися за кількома стратегічними напрямками:

1. Гармонізація з МСФЗ – необхідне поглиблене гармонізування національної облікової практики з МСФЗ, особливо у частині, що стосується визнання доходу (МСФЗ 15) та розкриття ризиків, що підвищить довіру міжнародних партнерів.

2. Цифровізація облікових процесів та екологічний комплаєнс – впровадження електронної документації та автоматизованого обліку руху деревини, що вже частково реалізується через системи ДП «Ліси України». Цифровізація є прямою відповіддю на вимоги EUDR, оскільки забезпечує необхідний рівень прозорості та простежуваності. Це також вимагає від внутрішнього аудиту та контролю переходу до перевірки цілісності та простежуваності даних в електронних системах, а не лише традиційного документального контролю.

3. Управління собівартістю та логістикою – необхідна розробка деталізованих методик управлінського обліку для ефективного розподілу витрат на переробку та оптимізації транспортних витрат, що є критичним для підтримання конкурентоспроможності на ринках ЄС.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Експорт лісопродукції є стратегічно важливим напрямом економічного розвитку України, його подальше зростання залежить від системної адаптації

обліково-аналітичного забезпечення до міжнародних вимог. За результатами дослідження встановлено, що сучасний облік експортних операцій у лісогосподарській галузі набуває міждисциплінарного характеру, інтегруючи економічні, правові, управлінські та екологічні елементи. Це вимагає переходу до нової парадигми обліку, що враховує не лише фінансовий результат, але й екологічний комплаєнс.

Крім того, обліково-аналітична система повинна стати механізмом валідації міжнародного екологічного комплаєнсу. Впровадження жорстких вимог EUDR потребує системної інтеграції фінансових даних з геолокаційною інформацією про походження деревини. Це відкриває новий напрям для управлінського обліку – розробку спеціалізованого модуля для *due diligence* та внутрішнього контролю, який забезпечує простежуваність та мінімізує ризики заборони експорту.

Підтверджено необхідність поглибленої гармонізації національної облікової практики з МСФЗ 15 (визнання доходу за моментом передачі контролю) та посилення аналітичного обліку для належного застосування нульової ставки ПДВ. Це формує наукове завдання з розробки конкретних облікових процедур, що забезпечують коректну оцінку валютних ризиків та визнання доходу відповідно до умов Інкотермс.

Аналіз статистичних даних підтверджує стійкість експортного потенціалу галузі в умовах воєнного стану та чітку структурну трансформацію у бік продукції з вищою доданою вартістю (зокрема, зростання експорту тріски та біопалива на 15,4% у 2023 році). Це вимагає калькулювання, орієнтованого на точне визначення логістичних витрат (які зросли через переорієнтацію на ЄС) для збереження цінової конкурентоспроможності.

Перспективи подальших наукових досліджень зосереджені на оцінці ефективності та моделюванні впливу зовнішніх факторів. До ключових напрямів належить розробка прозорої системи обліку деревини в контексті цифровізації сектору, а також моделювання економічного впливу

міжнародних екологічних регуляцій (EUDR) на структуру експорту та ціноутворення.

Література

1. Forest Stewardship Council (FSC). FSC Certification. URL: <https://fsc.org/en/certification>
2. Аверкін, Я. Ф. Управлінський облік звичайної діяльності підприємств пивоварної промисловості : дис. ... д-ра філософії : 071 – Облік і оподаткування. Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2021. 228 с. URL: <https://www.wunu.edu.ua/svr/disertacia/averkun/dysertacia.pdf>
3. Балай, Н. О. Digital аналіз діяльності підприємств сфери послуг : дис. ... д-ра філософії : 071 – Облік і оподаткування. Київ : Державний торговельно-економічний університет, 2025. URL: <https://ur.knute.edu.ua/items/10c73624-92f5-4433-825f-bc887507148c>
4. Державна служба статистики України. Зовнішня торгівля України товарами. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Єрохін, С. А., Ушко, Я. П. Стратегії розвитку та тенденції лісоекспортної діяльності в Україні. *Публічне управління та адміністрування*. 2021. № 3(237). С. 79-85. DOI: 10.32752/1993-6788-2021-1-237-79-85
6. Замула, І. В., Танасієва, М. М., Шавурська, О. В. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит лісових ресурсів і витрат на їх відтворення та використання : монографія. Житомир, 2021. 257 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7960/1/Zamula_Monohrafiia_2021.pdf
7. Замула, І. В., Шавурська, О. В. Бухгалтерський облік операцій з лісокористування. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Економіка. 2014. Вип. 2(43). С. 179–184.
8. Лісовий кодекс України : Кодекс України від 21.01.1994 № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>

9. Митний кодекс України : Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
10. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB). URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-15-revenue-from-contracts-with-customers/>
11. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Про державне регулювання імпорту та експорту деревини : Закон України від 08.09.2005 № 2860-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2860-15>
13. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
14. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
15. Регламент (ЄС) № 995/2010 Європейського парламенту і Ради про встановлення зобов'язань операторів, які вводять у обіг деревину та деревинну продукцію (EUTR) від 20.10.2010 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010R0995>

References

1. Forest Stewardship Council (2022), “FSC certification”, available at: <https://fsc.org/en/certification> (Accessed 14 Oct 2025).
2. Averkin, Ya.F. (2021), “Management accounting of ordinary activities of brewing industry enterprises”, PhD dissertation, Accounting and taxation, Western Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine, available at: <https://www.wunu.edu.ua/svr/disertacia/averkun/dysertacia.pdf> (Accessed 16 Oct 2025).
3. Balai, N.O. (2025), “Digital analysis of the activities of service sector enterprises”, PhD dissertation, Accounting and taxation, State Trade and

Economics University, Kyiv, Ukraine, available at: <https://ur.knute.edu.ua/items/10c73624-92f5-4433-825f-bc887507148c> (Accessed 16 Oct 2025).

4. State Statistics Service of Ukraine (2025), “Foreign trade of Ukraine in goods”, available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 10 Oct 2025).

5. Yerokhin, S.A. and Ushko, Ya.P. (2021), “Development strategies and trends in forest export activity in Ukraine”, Public management and administration, vol. 3 (237), pp. 79-85. <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2021-1-237-79-85> .

6. Zamula, I.V. Tanasiieva, M.M. and Shavurska, O.V. (2021), Bukhhalterskyi oblik, analiz i audyt lisovykh resursiv i vytrat na yikh vidtvorennia ta vykorystannia [Accounting, analysis and audit of forest resources and costs of their reproduction and use], Zhytomyr, Ukraine, available at: https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7960/1/Zamula_Monohrafiia_2021.pdf (Accessed 14 Nov 2025).

7. Zamula, I.V. and Shavurska, O.V. (2014), “Accounting for forest operations”, Scientific Bulletin of Uzhgorod University. Series: Economics, vol. 2 (43), pp. 179-184.

8. Verkhovna Rada of Ukraine (1994), “Forest Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12> (Accessed 30 Oct 2025).

9. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), “Customs Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (Accessed 12 Nov 2025).

10. International Accounting Standards Board (2014), “IFRS 15: Revenue from Contracts with Customers”, available at: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-15-revenue-from-contracts-with-customers/> (Accessed 30 Oct 2025).

11. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Tax Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 10 Nov 2025).

12. Verkhovna Rada of Ukraine (2005), The Law of Ukraine “State Regulation of Timber Import and Export”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2860-15> (Accessed 02 Nov 2025).

13. Verkhovna Rada of Ukraine (2018), The Law of Ukraine “Currency and Currency Operations”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> (Accessed 14 Nov 2025).

14. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine “Foreign Economic Activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (Accessed 10 Oct 2025).

15. European Union (2010), “Regulation of the European Parliament and of the Council laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market”, available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010R0995> (Accessed 14 Oct 2025).

Стаття надійшла до редакції 03.12.2025 р.